

Energy Efficiency Profile : Croatia

May 2011

Energetska učinkovitost

Pregled

U razdoblju između 1995. i 2009. godine indeks poboljšanja energetske učinkovitosti za ukupno gospodarstvo (ODEX) smanjen je za 15%. Takvom poboljšanju najviše su doprinijeli sektori industrije (strojogradnja) i prometa (teška i laka teretna vozila).

Industrija

Energetska učinkovitost u sektoru industrije poboljšana je u razdoblju 1995.-2009. godine za 23%. Strojogradnja i metaloprerađivačka industrija najviše su doprinijeli opadanju indeksa energetske učinkovitosti u industriji (12%). U ostalim granama industrije (kemijska i proizvodnja papira) indeks energetske učinkovitosti povećan je za 5,6% i 8,5%.

Kućanstva

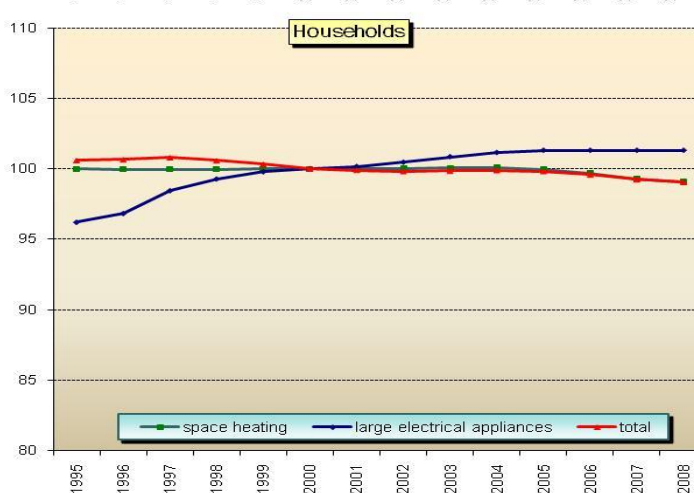
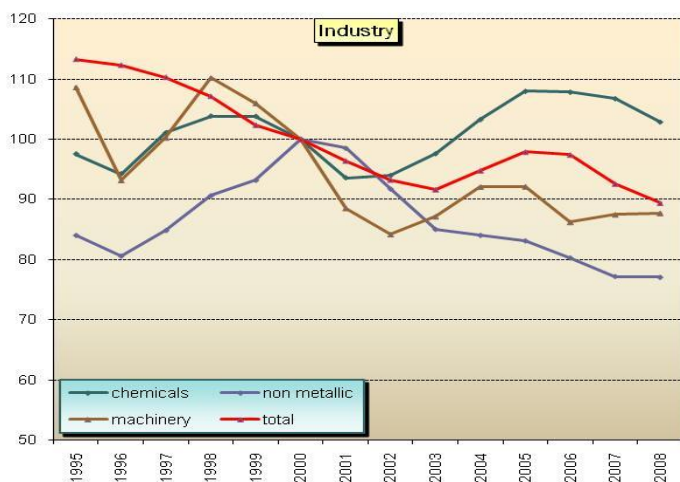
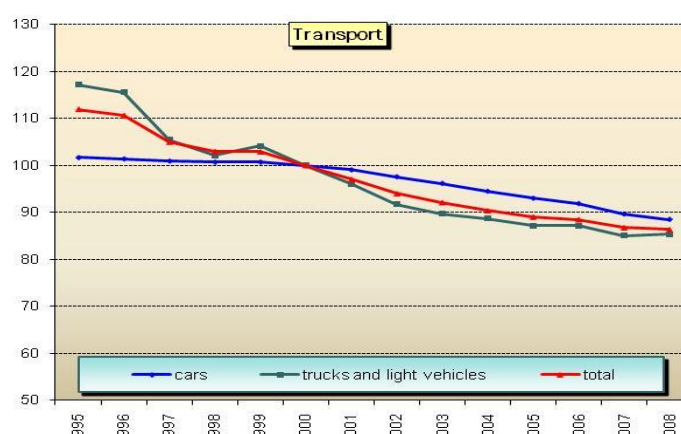
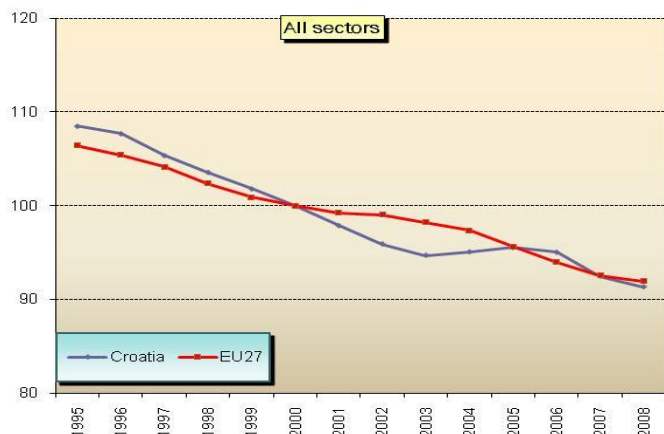
Energetska učinkovitost u sektoru kućanstava poboljšana je u razdoblju 1995.-2009. godine za 2%. Poboljšanje indeksa energetske učinkovitosti za grijanje prostora iznosilo je otprilike 2%, uglavnom zbog povećanja udjela centralno grijanih kućanstava, dok je poboljšanje indeksa energetske učinkovitosti za korištenje uređaja iznosilo oko 5%.

Promet

U sektoru prometa indeks energetske učinkovitosti u 2009. godini poboljšan je za 24% u usporedbi s 1995. godinom. Najveće poboljšanje ostvareno je u kategoriji teških i lakih teretnih vozila (25%), dok je kod osobnih vozila poboljšanje iznosilo 16%. Razlog za takvo značajno poboljšanje energetske učinkovitosti u kategoriji lakih teretnih vozila (ispod 3,5 tona nosivosti) je visoka godišnja stopa nabave novih vozila koja je u periodu 1995-2008. iznosila 12,5%.

Specifična potrošnja kod osobnih vozila, mjerena u l/100 km, od 1995. godine neprestano se smanjuje (prosječno za 0,8% godišnje), zajedno s poboljšanjem učinkovitosti novih automobila.

Energy efficiency index (base 100=2000)*

All indicators measured as a three-year moving average .

Source: ODYSSEE.

For more information: <http://www.odyssee-indicators.org/>

Mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti

Institucionalni okvir i programi

Ugovor o energetskej povelji Hrvatska je potpisala 1994. a ratificirala ga 1997. godine. Također je 1998. godine ratificiran Protokol o energetskej učinkovitosti i pripada-jućim problemima okoliša – PEEREA, čime je preuzela obvezu donošenja strategije energetske učinkovitosti i odgovarajućih strateških ciljeva, stvaranja odgovarajućih regulatornih okvira, definiranja konkretnih programa za promicanje učinkovitog korištenja energije i definiranja programa za smanjenje štetnih učinaka energetskeg sek-tora na okoliš. Hrvatska je 1996. godine ratificirala Ok-virnu konvenciju Unjedinjenih Naroda o promjeni klime, dok je Protokol iz Kyota ratificiran 27. travnja 2007. Danas, Hrvatska ima obvezu da tijekom perioda od 2008.-2012. smanji emisije za 5% u odnosu na baznu godinu, gdje se očekuje da mjere energetske učinkovito-sti imaju ključnu ulogu.

Sektor industrije

Najvažniji poticaji za projekte energetske učinkovitosti u industriji sadržani su u programima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, koji financira energetske preglede i različite projekte koji uključuju mjere poboljšanja energetske učinkovitosti. Financijsku podršku također pružaju i institucije kao što su Banka za obnovu i razvoj, te kao potpora malim i srednjim poduzećima za projekte energetske učinkovitosti. Konkretni programi bit će definirani na temelju nedavno usvojenih zakonskih i drugih propisa.

Sektor kućanstava i usluga

Trenutačno je se radi na prijenosu direktiva Europske Unije u hrvatsko zakonodavstvo, uključujući Direktivu o energetskim svojstvima zgrada 2002/91/EZ. Republika Hrvatska, kroz nadležno Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog planiranja i graditeljstva, upravo radi na osnivanju Odbora za prijenos Direktive u nacionalno zakonodavstvo, uključujući uvođenje obveznih energetskih certifikata za zgrade. Ključna pitanja prijenosa ove direktive su: donošenje potrebnih zakona i izmjena propisa, priprema kvalitetnog akcijskog plana za provedbu ove direktive, osnivanje registra zgrada i edukacija energetskih stručnjaka koji će biti obučeni za energetske preglede zgrada.

Sektor prometa

Najvažnija mjera smanjenja emisije CO₂ je zamjena kon-vencionalnih goriva, u određenim udjelima, goriva biogorivima. Mjera je uvedena 2007. godine Odlukom o uvođenju biogoriva u sektoru prometa u Republici Hrvatskoj, budući da Hrvatska nastoji djelomice ispuniti ciljeve definirane europskom Direktivom 2003/30/EZ o promicanju primjene biogoriva i drugih obnovljivih izvora u transportu. Vlada RH je postavila za cilj supstituciju 0,9% mineralnih goriva biogorivima za 2007. godinu dok je za 2008. godinu ovaj cilj povećan na 1,2%. Osim toga, početkom 2007. započela je kampanja na promicanju primjene prirodnog plina kao drugog mogućeg alternativnog goriva, koji ima potencijal supstitucije više od 5% konvencionalnih goriva do 2020., što bi moglo rezultirati smanjenjem emisija CO₂ za 551 kt u razdoblju 2010.-2020.

Cijene energije i porezi

Liberalizacija tržišta plina u Republici Hrvatskoj dovela je do određenih promjena u strukturi cijene prirodnog plina za krajnje potrošače. Osnovni element cijene plina uključuju cijenu opskrbe prirodnim plinom i cijenu prijenosa prirodnog plina kao i distributersku maržu, koje definira Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA). Do kraja 2006. HERA je objavila dokumente kojima se definiraju metodologije i kriteriji za utvrđivanje tarifa tako da su po prvi put tarifni sustavi razdvojeni.

Neke mjere energetske učinkovitosti

Sektor	Naziv mjere	Vrijedi od
Industrija	Regulacija naknada za emisije CO ₂	2007
Industrija	Program energetske učinkovitosti	2004
Promet	Obvezno označavanje potrošnje goriva novih automobila	2007
Promet	Financijske mjere za promociju učinkovite potrošnje goriva	2009
Promet	Eko vožnja	2010
Kućanstva	Energetsko označavanje kućanskih uređaja i energetske standardi	2008
Kućanstva	Energetsko certificiranje zgrada	2008
Usluge	Energetska svojstva u zgradarstvu	2008
Svi sektori	Učinkovitost korištenja krajnje energije i energetske usluga (ESD)	2008
Svi sektori	Kreditna linija za potporu privatnog sektora Hrvatske (CroPSSF)	2010

Source MURE For more informations: <http://www.isisrome.com/mure/>

